

اخلاق سیاسی لیبرال دموکراسی

(در نظام سیاسی و حقوقی ایالات متحده آمریکا)

پرفسور مایکل جی پری

دانشکده حقوق دانشگاه ایلموری

ترجمه

دکتر مهدی رضائی

عضو هیات علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی

سرشناسه : پری، مایکل ج.، ۱۹۴۵-۱۹۷۳م. Perry, Micheal J.
عنوان و نام پدیدآور : اخلاق سیاسی لیبرال دموکراسی: (دین در نظام سیاسی و حقوقی ایالات متحده آمریکا) مایکل جی پی؛ ترجمه مهدی رضائی.
مشخصات نشر : تهران: خرسندی، ۱۳۹۶-
مشخصات ظاهری : ۲۸۶ ص.
شابک : 978-600-114-783-8

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت : عنوان اصلی : The political morality of liberal democracy, 2010.
موضوع : دموکراسی - جنبه‌های اخلاقی
موضوع : Democracy – Moral and ethical aspects
موضوع : حقوق بشر (Human rights)
موضوع : حقوق مدنی (Civil rights)
شناسه نزود : رضایی، مهدی، - ۱۳۵۱، مترجم
رده‌بندی سگره : ۱۳۹۶ الف ۳/پ ۴۲۳/ج
رده‌بندی دیوپی : ۳۲۱/۸
شماره کتابشناسی ملی : ۴۷۸۹۹۱۱

انتشارات خرسندی

تهران، خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان افی نژاد - نرسیده به خیابان دانشگاه -

پلاک ۷۴ - واحد ۲

تلفن: ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۴-۶۶۴۹۰۷۷

فروشگاه شماره ۱: دانشگاه تهران، دانشکده حقوق علوم سیاسی تلفن: ۶۶۴۱۰۲۰۳

فروشگاه شماره ۲: میدان انقلاب، خ منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۹۱، تلفن: ۶۶۷۵۵۹۱۰-۶۶۹۵۰۷۵۹

فروشگاه شماره ۳: خ انقلاب، نرسیده به میدان فردوسی، کوچه شهید برات، دانشکده حقوق دانشگاه آزاد،

طبقه زیرین (قسمت کتابفروشی): ۶۶۷۵۵۹۱۰

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

اخلاق سیاسی لیبرال دموکراسی - پروفیسور مایکل جی پری

ترجمه: دکتر مهدی رضائی

چاپ اول: ۱۳۹۶ - شمارگان: ۵۰۰ جلد

صفحه‌آرایی: الهام پیدایی

قیمت: ۲۳۰,۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-114-783-8

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۴-۷۸۳-۸

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۹	بخش اول: دموکراسی لیبرال، حقوق بشر و ایمان دینی
۲۰	گفتار یکم: لیبرال دمه کراسی و حقوق بشر
۲۳	۱- اخلاق و وق بشر
۳۳	۲- از اخلاق تا حقوق
۳۷	۳- درک مباحث حقوقی: قانونی، اخلاقی، فراگیر
۴۴	گفتار دوم: دموکراسی لیبرال و ایمان دینی
۹۱	بخش دوم: اصول اولیه
۹۲	گفتار سوم: حق برابری اخلاقی
۹۷	گفتار چهارم: حق بر آزادی مذهب
۱۰۵	۲- لیبرال دموکراسی و حق آزادی مذهبی
۱۱۸	۳- کرامت انسانی
۱۲۸	گفتار پنجم: ورای آزادی مذهبی: حق آزادی اخلاقی
۱۴۴	گفتار ششم: دین به عنوان یک مبنا برای قانون گذاری
۱۴۶	۱- آیا حکومت مذهب را تایید می کند؟
	۲- آیا ممکن است که حکومت بر مذهب به عنوان بنیادی برای قانون گذاری قهری یا
۱۶۱	تبعیض آمیز انکاء کند؟
۱۶۷	۳- مذهب به مثابه بنیانی برای قانون گذاری در یک دموکراسی لیبرال

- بخش سوم: اصول اولیه کاربردی ۱۶۹
- گفتار هفتم: سقط جنین ۱۷۰
- گفتار هشتم: پیوند همجنس گرایان ۱۸۷
- بخش چهارم: قانون اساسی دموکراسی لیبرال ۲۰۷
- گفتار نهم: حمایت از حقوق تثبیت شده در قوانین اساسی بررسی نقش برجسته‌ی دادگاه‌ها، به ویژه دیوان عالی ایالات متحده آمریکا ۲۰۸
- ۱- حمایت از حاکمیت عمومی و کرامت ذاتی: ۲۳۱
- الف) حمایت از حاکمیت عمومی از طریق حمایت از حق آزادی سیاسی: ۲۳۱
- ب) حمایت از کرامت ذاتی از طریق حمایت از حق برابری اخلاقی: ۲۳۴
- ۲- حمایت از سایر حقوق تثبیت شده در قانون اساسی: ۲۴۷
- یادداشت انضمامی فصل نهم ۲۵۲
- ۱- تفسیر قانون اساسی یعنی چه؟ ۲۵۲
- ۲- رفع دو سوء برداشت بزرگ ۲۶۰
- الف) تشخیص و توصیف هنرهای قانون اساسی: ۲۶۰
- ب) احترام به قواعد بنیادین قانون اساسی: ۲۶۵
- ۳- آخرین پیشنهاد: (به عنوان نتیجه‌گیری) ۲۷۰
- نتیجه‌گیری در خصوص پرونده فرزندخواندگی جاوین دو ۲۷۳

مقدمه مترجم

پرفسور مایکل جی پری، استاد دانشکده حقوق دانشگاه ایمری در ایالات متحده آمریکا، در کتاب اخلاق سیاسی لیبرال دموکراسی، با تأکید بر مفهوم «اخلاق حقوق بشر» تلاش دارد تا نقش مذهب در شکل‌گیری قواعد و سنت‌های حقوق اساسی این کشور را تبیین نماید. در این کتاب، برادران در کرامت ذاتی بشر، به عنوان محور مباحث «حقوق اساسی»، «مذهب» و «حقوق بشر»، ماحصی برای تحلیل دیدگاه و نظرات دیوان عالی ایالات متحده آمریکا درباره دو مسئله مطرح در نظام اجتماعی این کشور، یعنی سقط جنین و پیوند همجنسگرایان در نظر گرفته شده است.

بی تردید، در تحلیل حقوق اساسی هر کشوری، آشنایی با نظریه‌های حاکم بر ساختار سیاسی آن، از جمله نظریه الهیات سیاسی اجتناب‌ناپذیر است. نگاه بر اصول سکولار در هر حکومتی، دلیلی برای اجتناب از بررسی عامل مذهب در شکل‌گیری قواعد و سنت‌های حقوق اساسی آن کشور نیست. اگرچه ساختارهای سیاسی و اجتماعی بسیاری از کشورهای دنیا، از جمله کشورهای که در ایجاد دولت مدرن پیشگام بوده‌اند، بر سکولاریسم به عنوان اصل حاکم بر اداره امور کشور تأکید دارند، اما نکته حائز اهمیت در حقوق اساسی این کشورها، ضمن اصرار بر عدم رسمیت دین، تأکید بر آزادی ادیان و احترام به عقاید شهروندان است. از این روی، نادیده انگاشتن الهیات سیاسی و تحولات نظریه‌های آن در فرایند تطور اجتماعی و سیاسی هر کشور، نه تنها ما را در شناخت سنت‌های حقوق اساسی یک نظام سیاسی، بلکه در تحلیل چرایی تصمیم‌گیری نهادهای

تقنینی، قضائی و اجرائی آن به انسداد معرفتی خواهد رساند. به عبارت روشن‌تر، تحلیل حقوق اساسی در هر ساختار سیاسی - دینی یا غیر دینی - فارغ از نظریه الهیات سیاسی حاکم، امکان تحلیل جامع سنت‌ها و قواعد حاکم بر قدرت سیاسی را فراهم نمی‌کند. امید است ترجمه این کتاب برای دانشجویان و محققین علاقمند به مطالعه حقوق اساسی تطبیقی مفید باشد.

مهدی رضائی

دانشکده حقوق دانشگاه علامه طباطبائی

www.ketab.ir

مقدمه

هدف اصلی: از نگارش این کتاب، بیان تفصیلی و دفاع از یک روایت-یک انگاره-از «اخلاق سیاسی» لیبرال دموکراسی^۱ است.^۲ منظور از اخلاق سیاسی، «اعتقادات و تعهدات اخلاقی»^۳ حاکم بر تصمیمات پیرامون اینکه؛ باید کدام قوانین تصویب و کدام سیاست‌ها تعقیب گردند. قوانین سیاسی اساسی از قبیل:

آیا «ما» باید مجازات اعدام^۴، یا آن را منسوخ و از میان برداریم؟ (در اینجا منظور از "ما"، ما شهروندان دموکراسی است)، می‌باشیم که از طریق نمایندگان منتخب خود عمل می‌کنیم.)

آیا ما باید سقط جنین را منع کنیم-یا آن را مجاز بداریم؟

آیا ما باید خودکشی با کمک پزشک (خودکشی ترسناک) را ممنوع نماییم و یا این عمل را مجاز بدانیم؟

آیا ما باید از تعمیم منافع قانونی به «پیوند» همجنسگرایان امتناع کنیم؟^۵ بلکه؛ باید برای

1 the political morality of liberal democracy

۲- آیدان اونیل از واژه «دموکراسی پسا نورمرگ» استفاده می‌کند. آیدان اونیل، "کلیسای کاتولیک رم و سوسه شریعت"، در این زمینه نک:

Aidan o'neill, "Roman Catholicism And The Temptation Of Shari 'A," 15 Common Knowledge 269,297 Et Seq.(2009)

3 Moral convictions and Commitments

۴- نمی‌توان اینگونه نتیجه‌گیری کرد که ملاحظات دیگری به غیر از اعتقادات و الزامات اخلاقی-از جمله، ملاحظات "سیاسی"، در معنای عام واژه-بر چنین تصمیماتی حاکم نیستند.

5 Physician-assisted suicide

زوج‌های همجنس، پیوندهای مدنی^۱ به رسمیت بشناسیم؟ در این صورت، آیا ما باید چنین پیوندهایی را «ازدواج»^۲ بنامیم؟

آیا ما باید آزادی از فقر طاقت فرسا را به عنوان یک «حق بنیادین بشر» مورد تأیید قرار دهیم؟

اگرچه سوالاتی از این قبیل، سوالات صرفاً اخلاقی نیستند، اما بخشی از سوالات مرتبط با اخلاق را تشکیل می‌دهند. سوالاتی در این باره که: «برای ما انجام دادن چه چیزی و یا انجام ندادن چه عملی، از نظر «اخلاقی» صحیح یا اشتباه است. همان‌گونه که در این کتاب توضیح خواهم داد، اخلاق سیاسی لیبرال دموکراسی، به طور مستقیم مربوط به سوالاتی از این قبیل می‌باشد.

این کتاب، حاصل مشارکت من در انجام پروژه تحقیقاتی «فلسفه حقوق مسیحیت»^۳ است که با حمایت مرکز مطالعات حقوق و مذهب،^۴ در دانشکده حقوق دانشگاه ایموری به سرانجام رسید. همان‌گونه که از ابتدا تصور من بود، این کتاب صرفاً درباره موضوعی است که در برخی از کتاب‌های قبلی خود نیز شا... کرده‌ام: یعنی نقش مطبوع «دین» در سیاست و حقوق لیبرال دموکراسی. با این حال همزمان با آغاز تالیف پیش‌نویس این کتاب، تمرکز من بر موضوعات دیگری که طی سال‌ها... را جلب به خود کرده بود، گسترش یافت.

از اواسط دهه ۱۹۷۰ و در آغاز فعالیت خود به عنوان استاد حقوق، ذهن من به طور جدی با مباحثی از حقوق اساسی درگیر بوده است - مباحثی مانند قانون منع سقط جنین از این قبیل هستند - که ارتباط تنگاتنگی با مباحث اخلاقی دارند. حتی سوالاتی

1 Civil union

2 Marriage

3 Christian Jurisprudence Project

4 Center For The Study Of Law And Religion

5 Emory Law School

6 Michael J. Perry "Abortion, The Public Morals, And The Police Power: The Ethical Function Of Substantive Due Process," 23 Ucla L. Rev. 689 (1976).

مربوط به نقش مطبوع دادگاه - به ویژه نقش شایسته دیوان عالی ایالات متحده - در حل و فصل چنین مجادلاتی از این موارد می‌باشد.^۱ بی‌درنگ، مسئله ارتباط اخلاق با قانون اساسی برای من مطرح شد.^۲ به این دلیل که برای بیشترین شهروندان ایالات متحده، اخلاق دارای مبنایی مذهبی می‌باشد. مسأله دیگری که برای من تبدیل به یک وسواس علمی شده بود، به سرعت نمایان شد: یعنی نقش اساسی دین در سیاست و حقوق لیبرال دموکراسی.^۳ مدت‌های مدیدی، من در چنگال این سوال مهم بودم: آیا هر جهان‌بینی که از مبنای دینی برخوردار نیست، قادر خواهد بود تا این ادعای دوگانه که - هر انسانی دارای کرامت ذاتی برابر بوده و این کرامت غیر قابل تعرض می‌باشد - دموکراسی لیبرال، بی‌نفع به مثابه دموکراسی لیبرال، نسبت به آن متعهد است^۴ را حمایت نماید؟

اکنون، با نگاهی به گذشته دینی، بایم که؛ هر یک از سوالات اساسی که در طی دوران پژوهش خود با آن مواجه بودم، با یک یا چند جنبه از اخلاق سیاسی لیبرال دموکراسی در ارتباط می‌باشد. این سوالات، به ویژه با مبنا، محتوا و پیامدهای یکی از مباحثات اخلاقی و یا اجرای قضایی اخلاق سیاسی لیبرال دموکراسی در ارتباط است. در این کتاب، این چهار جنبه، یعنی «مبنا»، «محتوا»، «پیامدها»^۵ و

1 See Michael J. Perry, *The Constitution, The Courts, And Human Rights* (1982); Michael J. Perry, *The Constitution In The Courts: Law Or Politics?* (1994); Michael Perry, *We The People: The Fourteenth Amendment And The Supreme Court* (1999); Michael J. Perry, *Constitutional Rights, Moral Controversy, and The Supreme Court* (2009). Michael J. Perry, *Under God? Religious Faith And Liberal Democracy* (2003).

2 See Michael J. Perry, *"Morality, Politics, And Law"* (1988).

3 See Michael J. Perry, *Love And Power: The Role Of Religion And Morality In American Politics* (1991); Michael J. Perry, *Religion In Politics: Constitutional And Moral Perspectives* (1997)

4 See Michael J. Perry, *The Idea Of Human Rights* (1998); Michael J. Perry, *Toward A Theory Of Human Rights: Religion, Law, Courts* (2007)

5 Grounding

6 Content

7 Implications

«اجرای قضایی»^۱ را مورد توجه قرار خواهم داد.^۲

هر چند دامنه درک اولیه من گسترده‌تر شده است، اما این کتاب صرفاً محدود به نقش مطبوع ایمان دینی در حقوق و سیاست لیبرال دموکراسی خواهد بود. شایسته‌ترین ایمان مذهبی که من می‌شناسم، دین مسیحیت است. سنت مذهبی من، کاتولیک رومی است. بهترین دموکراسی لیبرالی که می‌شناسم، ایالات متحده است. با این حال، مطالبی که در این کتاب بیان می‌کنم، با هدف سخن گفتن با شهروندان متعلق به دموکراسی لیبرال، بدون توجه به اینکه معتقد به دین مسیح - و یا هر باور مذهبی دیگری - باشند. با این حال، دیدگاه خاصی که این کتاب بر اساس آن نگاشته شده است، بر اساس دیدگاه من به عنوان یک شهروند ایالات متحده - که مانند بیشتر شهروندان آن مسیحی است - می‌باشد. ایالات متحده آمریکا یکی از مذهبی‌ترین دموکراسی‌های لیبرال، در میان تمام دموکراسی‌های لیبرال دنیا است.^۳ به علاوه، علی‌رغم اینکه اکثر مردم مسیحی هستند، ایالات متحده از نظر مذهبی، به یکی از متنوع‌ترین کشورهای جهان تبدیل شده است.^۴ بر اساس ارزیابی مرکز تحقیقات "پیو"، با موضوع زندگی عمومی و دین،^۵ که در سال ۲۰۰۸ منتشر شد، از هر

1 Enforcement judicial

۲- در این مسیر از پژوهش‌های قبلی خود استفاده کرد. و آن را تهیه خواهم داد.

۳- ایالات متحده، همانگونه که بسیاری از متخصصین ادعا می‌کنند، مذهبی‌ترین دموکراسی غربی است. در این زمینه نک:

Jeffrey L. Shelen, "Faith In America," U.S.NEWS, May 6, 2002, At 40, 42: "The United States May Well Be, As Many Experts Claim, The Most Religious Of The Western Democracies."

۴- در این زمینه نک: دیانا اِک، "آمریکای جدید مذهبی: چگونه یک کشور مسیحی به متنوع‌ترین ملت جهان از نظر مذهبی تبدیل می‌شود." (۲۰۰۹)

با توجه به اینکه قانون مهاجرت ۱۹۹۵، سهمیه مرتبط با منشأ ملی را حذف کرده است، مسلمانان، بودایی‌ها، هندوها، سیک‌ها، جین‌ها (Jain)، زرتشتیان، و سایرین به تعداد فزاینده‌ای رسیده‌اند، و این امر به طور چشمگیری دورنمای مذهبی بسیاری از جوامع را در سراسر کشور دچار تغییر می‌کند، به طوری که هم اکنون بودایی‌ها بیشتر از پروتستان‌ها و مسلمان‌ها تقریباً با یهودی‌ها برابر هستند.

چهار آمریکایی بالغ، سه نفر یا عضو کلیسای کاتولیک و یا عضو کلیسای پروتستان هستند. ۲۶/۳٪ عضو کلیسای پروتستان اوانجلیک؛ ۸/۱٪ عضو کلیسای پروتستان میلاین؛ ۶/۹٪ عضو کلیساهای تاریخی سیاه پوستان؛ (۲۳/۹٪) عضو کلیسای کاتولیک و فقط ۱/۷٪ از شهروندان عضو کلیسای مورمون^۲ها می باشند. همچنین ۷٪ عضو انجمن شاهدان یهوه^۳ و ۶٪ عضو کلیساهای ارتدوکس هستند. دیگر فرقه‌های مسیحیت دارای ۳٪ عضو می باشند. پیروان دین یهود ۱/۷٪، بودا ۷٪، مسلمانان ۶٪، هندوها ۴٪ و طرفداران دیگر مذاهب جهانی کمتر از ۳٪ می باشند. طرفداران سایر عقاید بالغ بر ۱/۲٪ می باشند؛ افرادی که گرایش خاصی ندارند، در مجموع شامل ۱۶/۱٪ می باشند که عبارتند از منکران خدا^۴ ۱/۶٪، لادری گرائی^۵ ۲/۱٪، افرادی که ادعا می کنند به چیز خاصی اعتقاد ندارند و کسانی که چیزی نمی دانند^۶ ۸٪ می باشند.

این موضوع که کشور آمریکا هم مذهبی است و هم تنوع مذهبی دارد، به ما کمک می کند تا توضیح دهیم که چرا در ایالات متحده، موضوع نقش مطبوع دین در سیاست و حقوق، حتی با گذشت بیش از یک نسل، بررسی مستمر، هنوز جدال برانگیز است.^۷

1 mainline Protestant

2 the Mormon Church

3 Jehovah's Witnesses

4 Atheists

5 Agnostics

6 [Http://Religions.Pewforum.Org/Pdf/Affiliations-All-Traditions.pdf](http://Religions.Pewforum.Org/Pdf/Affiliations-All-Traditions.pdf).

۷- در ایالات متحده آمریکا، از اوایل دهه ۱۹۸۰، ادبیات گسترده‌ای در خصوص مشروعیت یا عدم مشروعیت اخلاق مبتنی بر مذهب به عنوان یک مبنای حقوقی در دموکراسی لیبرال ظهور کرده است. در این زمینه نک:

Michael J. Perry, "Love and Power: The Role of Religion and Morality in American Politics" Oxford, (1991), Michael J. Perry, "Religion in Politics: Constitutional and Moral Perspectives" Oxford, (1997), Michael J. Perry, "Under God? Religious Faith and Liberal Democracy", Cambridge, (2003) Michael J. Perry, "Toward a Theory of Human Rights: Religion, Law, Courts" Cambridge, (2007), Richard John Neuhaus, The Naked Public Square: Religion

در طول مدتی که در حال نگارش این کتاب بودم، گاهی با مطالعه یک کتاب، یک مقاله، بخشی از یک سر مقاله، یا یک وبلاگ، این احساس در من ایجاد می‌شد که اشخاص دارای ایمان مذهبی عمیق، در بهترین حالت می‌توانند صرفاً به صورت خیلی ضعیف، به دموکراسی لیبرال متعهد باشند.^۱ من امیدوارم که این کتاب نشان دهد که؛ چگونه این احساس، اشتباه، مغشوش و در واقع از روی ناآگاهی بوده است، احساسی که بیان می‌دارد: "..... چیزی که ما باید از حوادث یازده سپتامبر ۲۰۰۱ آموخته باشیم؛ عبارت است از اینکه: تمام مذهب برای پروژه لیبرال به مثابه سم است، دموکراسی لیبرال را عقل‌گرایی روشننگار^۲ ممکن می‌سازد و نه مذهب."^۳ معتقدین به دین در حداقل حالت می‌توانند با

and Politics in America (2d ed. 1986); Kent Greenawald, *Religious Convictions and Political Choice* (1988); Stephen L. Carter, *The Culture of Disbelief* (1993); Robert Audi & Nicholas Wolterstorff, *Religion in the Public Square: The Place of Religious Convictions in Political Debate* (1997); Kent Greenawald, *Private Consciences and Public Reasons* (1997); Paul J. Weithman, ed., *Religion and Contemporary Liberalism* (1997); Robert Audi, *Religious Commitment and Secular Reason* (2000); Symposium, "Religiously Based Morality: Its Proper Place in American Law and Public Policy?" 36 *WAKE FOREST L. REV.* 217-300 (2001); Christopher J. Eberle, *Religious Convictions in Liberal Politics* (2002); Paul J. Weithman, *Religion and the Obligations of Citizenship* (2002); Terence Cuneo, ed., *Religion in the Liberal Polity* (2005).

مطالبی که در این کتاب بیان می‌کنم، ضرورتاً مطابق با مطالب بیان شده در کتاب قبلی نیست. به عنوان مثال، در فصل ششم این کتاب مباحثی را مطرح می‌کنم که در تقابل با فصل دوم کتاب، «محضر خدا» است. (تنها دستی که پاک می‌کند، می‌تواند حقیقت را بنویسد. «مایستر آکهرت»)

1 See, E.G., Mark Lilla, "The Politics Of God," *New York Times*, Aug. 9, 2007; Mark Lilla, *The Stillborn God: Religion, Politics, And The Modern West* (2007); Stanley Fish, "Liberalism And Secularism: One And The Same," *New York Times Online*, <http://www.nytimes.com/2007/10/02/Liberalism-And-Secularism-One-And-The-Same/>.

۲- بر این اساس، توماس اف فار، در کتاب خود «جهانی از ایمان و آزادی» بیان می‌کند که: چرا آزادی بین‌المللی مذهبی، امری حیاتی برای امنیت ملی آمریکا است. (۲۰۰۸)

شور و شوق، اخلاق سیاسی لیبرال دموکراسی را به اندازه غیر معتقدین به دین تصدیق نمایند. به علاوه، بسیاری از معتقدین مذهبی، اخلاق سیاسی دموکراسی لیبرال را بر مبنای عقیده و باور مذهبی خود تصدیق می‌کنند. البته، با توجه به اینکه شهروندان دموکراسی‌های لیبرال - به ویژه شهروندان ایالات متحده - شامل بسیاری از معتقدان مذهبی می‌شوند، هیچ شرحی از اخلاق سیاسی دموکراسی لیبرال که بر مبنای آن، عقیده مذهبی ضرورتاً مخالف با اصول آزادی باشد، شرح قابل قبولی نخواهد بود.

۱- دامون لینکر در تحلیل خود بر کتاب مارک لیل، «خداوند مرده» می‌نویسد:

«به نظر می‌رسد "لایزال" به این وضعیت افراطی و غیر قابل قبول دچار شده است. (اینکه اعتبار یک دیدگاه الهیاتی-سیاسی، برای به چالش کشیدن مشروعیت تمام دولت‌هایی که از تطابق کامل با قانون الهی کوتاهی می‌کنند - با توسل به نیرو، نفاسی تعیین و مشخص می‌شود) به خاطر تمایل وی به قراردادن ایالات متحده در ردیف سایر دموکراسی‌های جهان، به طور مصمم و پایدار به طرف مخالف الهیات سیاسی هدایت شده است..... اما، واقعیت پیچیده‌تر از این است. ایالات متحده باید با الهیات سیاسی که بر جهان اسلام تسلط دارد، مقابله کند. آمریکایی‌هایی که بدون رجوع به مذهب، درگیر یک اندیشه سیاسی هستند نیز باید منتظر حضور الهیات سیاسی در اینجا و در آن باشند، به خاطر این حقیقت که، میلیون‌ها تن از هموطنان آنها - کاملاً در آرامش - درباره مبانی و بنیادهای سیاسی، اصول و نهادهای کشور، پنداشت و انگاره الهیاتی دارند.» نک:

Damon, Linker, "Political Theology in America," Cato Unbound, <http://www.cato-unbound.org/20071101/0/damon-linker/political-theology-in-america/>. Micah Watson makes a similar criticism:

«تجربه قانون اساسی آمریکا در خصوص آزادی مذهب، نه تنها توسط آنهایی که به "تاریه تفکیک بزرگ" هاینز وفادار بودند، بلکه توسط بسیاری از کسانی که تساهل مذهبی و جدایی کلیسا از دولت را به عنوان انعکاسی از خواست خدا برای سیاست می‌دیدند، امکانپذیر شد. به عبارت دیگر، "لیل" این امکان را در نظر نمی‌گیرد که؛ به خوبی ممکن است معتبرترین انگاره مسیحی از عهد جدید با رویکرد دینی و سیاسی بسیاری از آمریکایی‌ها موافق باشد.» نک:

Micah, Watson, Book Review, 50 J. CHURCH & STATE 158, 159 (2008). See also Daniel Philpott, "Political Theology and Liberal Democracy, The Immanent Frame," http://www.ssrf.org/blogs/immanent_frame/2008/01/23/political-theology-liberal-democracy/.